

Seat No. : _____

N30-116

December-2014

B.Com., Sem.-I

CC-102 : Human Resource Management

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

(અ) માનવ સંસાધન સંચાલનના કાર્યો જણાવો.

6

અથવા

માનવ સંસાધનના આયોજનને અસર કરતાં પરિબલો ચર્ચો.

(બ) માનવ સંસાધનના પુરવઠાનો અંદાજ કેવી રીતે લગાવવામાં આવે છે ?

અથવા

માનવ સંસાધન આયોજનની વિધિ ટૂંકમાં જણાવો.

(ક) માનવ સંસાધન સંચાલકની લાયકાતો અને ગુણો વર્ણવો.

4

અથવા

માનવ સંસાધન આયોજનની મર્યાદાઓ જણાવો.

2. (અ) કર્મચારી પસંદગીની આધુનિક વિધિ જણાવો.

6

અથવા

તાલીમની પ્રક્રિયા જણાવો.

(બ) માનવ સંસાધન વિકાસની ગમે તે ચાર પદ્ધતિ જણાવો.

4

અથવા

નોંધ લખો : તાલીમનું મહત્વ

(ક) માનવ સંસાધન વિકાસની જરૂરીયાતો સમજાવો.

4

અથવા

નોંધ લખો : ભરતીના આંતરીક પ્રાપ્તિસ્થાનો

3. (અ) કામગીરી મૂલ્યાંકનનો અર્થ જણાવી, તેના ઉદ્દેશો જણાવો.

6

અથવા

જુસ્સો એટલે શું ? જુસ્સાને અસર કરતાં પરિબલો ચર્ચો.

(બ) નોંધ લખો : કર્મચારી અપકર્ષ-અર્થ-કારણો

4

અથવા

નોંધ લખો : ઔદ્યોગિક જુસ્સાનું મહત્ત્વ

(ક) કાર્ય દક્ષતા અનુસાર બઢતી કેમ સારી છે ?

4

અથવા

બદલીનો અર્થ જણાવી, તેના કારણો જણાવો.

4. (અ) કાર્ય રચનાના વિવિધ અભિગમો સમજાવો.

6

અથવા

કાર્ય સમૃદ્ધિકરણ અને કાર્ય વિસ્તૃતિકરણ વચ્ચે તફાવત જણાવો

(બ) ગુણવત્તા વર્તુળનો અર્થ જણાવી, તેના લક્ષણો ટૂંકમાં ચર્ચો.

4

અથવા

કાર્ય જીવન ગુણવત્તાના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો જણાવો.

(ક) કાર્ય ફેરબદલી સમજાવી, તેના ફાયદા-મર્યાદાઓ જણાવો.

4

અથવા

નોંધ લખો : 'કાર્ય પુનઃરચના'

5. નીચેના વિધાનો સમજાવો :

14

(1) "તમે તમારા માણસોનું ધ્યાન રાખો, માણસો તમારું વધુ ધ્યાન રાખશે."

(2) "માનવ સંસાધન એટલે કર્મચારીઓ નહીં."

(3) 'અધિકારી વિકાસ જરૂરી છે.'

(4) 'તમામ પ્રકારના કર્મચારીઓની પસંદગીની વિધિ એક સરખી ન હોય.'

(5) 'માનવ સંપત્તિના હિસાબો વર્તમાન સમયની જરૂરીયાત છે.'

(6) 'શ્રેયાન પદ્ધતિ મુજબ બઢતી ખોટી નથી.'

(7) ગુણવત્તા વર્તુળના અનેક ફાયદા છે.

Seat No. : _____

N30-116

December-2014

B. Com., Sem.-I

CC-102 : Human Resource Management

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) Explain functions of Resource Management. 6

OR

Explain the factors affecting manpower planning.

(b) How estimation of supply of Human Resource can be carried out ? 4

OR

State in brief the process of Human Resource Planning.

(c) Explain briefly the qualities and qualifications of H.R. Manager 4

OR

Explain limitations of H.R. Planning.

(a) Explain the modern procedure for selection of an employee . 6

OR

Explain the procedure of training.

(b) Explain any Four Techniques of Human Resource Development

OR

Write note : Importance of training

(c) Explain the need for Human Resource Development. 4

OR

Write note : Internal sources of Recruitment.

3. (a) Explain the meaning of performance appraisal and its main objectives. 6

OR

What is morale? Explain the factors effecting it.

(b) Write note : Demotion – meaning and its causes. 4

OR

Write note : Importance of industrial morale.

(c) How promotion according to merit is better? 4

OR

Explain the meaning of transfer and its causes.

i) Explain various approaches of job design. 6

OR

Differentiate between job enlargement and job enrichment.

(b) Explain in brief the meaning and characteristics of Quality Circle. 4

OR

Write down guiding principles of Quality of work life.

(c) Explain the advantages and limitations of job rotation. 4

OR

Write note : Job redesigning.

5. Explain the following statements : 14

(1) Mind your men and men will mind other things.

(2) Human Resource does not mean an employee.

(3) Executive development is essential.

(4) Recruitment procedure can't be same for all employees.

(5) Human Resource Accounting is a need in modern times.

(6) Promotion according to seniority is not a bad system.

(7) Quality circle has many advantages.